

Pressiteade

Luxembourg, 15. jaanuar 2020

Audiitorite sõnul aitavad ELi ökodisaini ja energiamärgistuse suurendamine energiatõhusust suurendada

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt on ELi tegevus ökodisaini ja energiamärgistuse valdkonnas aidanud energiatõhusust suurendada. Reguleerimisprotsessis esines aga märkimisväärseid viivitusi ning poliitika mõju võidakse üle hinnata. Lisaks on audiitorite sõnul endiselt oluline probleem see, et tootjad ja jaemüüjad ei täida nõudeid.

Kliimamuutuste vastase võitluse raames on EL võtnud kohustuse parandada oma energiatõhusust 2020. aastaks 20% ja 2030. aastaks 32,5%. Et eesmärkide saavutamisele kaasa aidata, on Euroopa Komisjon võtnud meetmeid, mis keskenduvad keskkonnasõbralikumale tootmisle (ökodisain) ja tarbijate teavitamisele energiatarbimise ja keskkonnatoime kohta (energiamärgistus).

Audiitorid veendusid, et komisjon kasutas reguleeritavate toodete valimiseks usaldusväärseid ja läbipaistvaid meetodeid. Selle tulemusel seatakse ELi poliitikas esikohale üle 30 suurima energiasäästu potentsiaaliga tooterühma. Samas täheldasid audiitorid reguleerimisprotsessis viivitusi, mida oleks saanud ära hoida ja mis vähendavad poliitika mõju, kuna nii jäävad ökodisaini nõuded tõenäoliselt ajast maha ja energiamärgised ei aita tarbijatel enam parimate ja halvimate näitajatega toodetel vahet teha. Komisjon võtab siiski meetmeid energiamärgiste parandamiseks, kuid ringmajanduse põhimõtte kasutamine on audiitorite sõnul endiselt juhuslik.

Komisjon annab oma ökodisaini ja energiamärgistuse poliitika tulemustest korrapäraselt teada. Mõne kasutatud eeldusega kaasneb aga tõenäoliselt ökodisaini ja energiamärgistuse poliitika mõju näitamine tegelikust suuremana. Näiteks ei võeta neis arvesse eeskirjade mittejärgimise mõju ega viivitusi rakendamisel. Ökodisaini mõjuarvestuses ei arvestata ühtlustatud standarditest tuletatud teoreetilise tarbimise ja tegeliku energiatarbimise vahet. Näiteks katsetatakse külmik-sügavkülmikuid ilma uksi avamata ja toiduta. Seetõttu võidakse audiitorite sõnul säästu üle hinnata.

ELi liikmesriikides vastutavad turujärelevalveasutused selle eest, et nende riigis müüdavad tooted vastaksid energiamärgistuse ja ökodisaini õigusaktide nõuetele. Komisjonil on aga oluline roll turujärelevalveasutuste vahelise koostöö hõlbustamisel. Turujärelevalve info- ja teavitussüsteem

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

peaks kontrollitulemuste jagamist lihtsustama, ehkki mõned funktsionaalsed piirangud vähendavad selle tõhusust.

Samuti on komisjon viimase kümne aasta jooksul rahastanud mitut projekti ökodisaini ja energiamärgistuse järelvalve parandamiseks, ja audiitorite sõnul on tulemused olnud positiivsed. Pole aga kindel, kas kõnealused projektid on tegelikult muutnud seda, kuidas liikmesriigid oma turujärelevalve ülesandeid täidavad. Laborites katsetatakse endiselt suhteliselt vähe tootemudeleid. Komisjoni hiljutise hinnangu kohaselt ei vasta 10–25% müüdüd toodetest ELi normidele. Audiitorite järelduse kohaselt on jätkuvalt oluline probleem see, et tootjad ja jaemüüjad ei täida nõudeid.

Suurendamaks ökodisaini ja energiamärgistuse poliitika mõju 2020. aastale järgneval perioodil, esitavad audiitorid Euroopa Komisjonile mitu soovitusi, mis hõlmavad järgmist:

- võtta meetmeid reguleerimisprotsessi kiirendamiseks, näiteks võttes rakendusmeetmed vastu siis, kui need on valmis, mitte siis, kui kogu pakett on valmis;
- parandada poliitika mõju mõõtmist ja aruandlust, täiustades eeldusi ja kasutades meetodikat, mis mõõdab lõppkasutajate tegelikku energiatarbimist;
- hõlbustada liikmesriikide turujärelevalveasutuste vahelist teabevahetust ja parandada nõuete järgimist. See peaks hõlmama liikmesriikidele mõeldud asjakohaste vahendite täiustamist, parimate tavade levitamist ja soovijatele koolituse pakkumist.

Toimetajatele

Ökodisaini ja energiamärgised täiendavad teineteist.

- ELi ökodisaini käsitlevate õigusaktidega kehtestatakse tootedisainile energiatõhususe ja muud nõuded, parandades seeläbi keskkonnatoimet. Tooteid, mis nendele nõuetele ei vasta, ei saa ELis müüa, seega kõrvaldatakse turult kõige kehvemini toimivad tooted.
- ELi energiamärgised näitavad seadme paiknemist skaalal A–G vastavalt selle energiatarbimisele. Nad hindavad iga toote aastast energiatarbimist ja reastavad sarnased tooted vastavalt nende energiatõhususe klassile. See võimaldab tarbijatel teha teadlikke otsuseid.

Eriaruanne nr 1/2020: „ELi tegevus ökodisaini ja energiamärgistuse valdkonnas: oluline panus energiatõhususe suurendamisse, mida vähendavad märkimisväärsed viivitused ja nõuete mittetäitmine“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa meie aruannetes esitatud soovitustest viiakse ka ellu.

Aruande pressikontakt

Vincent Bourgeois – E-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Tel (+352) 4398 47502 / Mobiil (+352) 691 551 502